

Viktória Dobránska, 18 rokov, Košice

V SPOMIENKACH

Pofukuje jemný vietor, ktorý jej vháňa tmavé vlasy do tváre. Odhrnie si ich nepatrným pohybom ruky a neprestajne hľadá na denné noviny ležiace pred ňou. Ako vždy za posledné mesiace - je tam malý letáček. Vezme ho do ruky a jej modré oči znova prebehnú po slovách.

Výkup spomienok

Či už pekné alebo nie, nezáleží na tom!
Príďte sa zbaviť neželaných spomienok a to za dobrú cenu!

Aké smiešne, povedala miliónkrát predtým. Vymeniť svoje spomienky za peniaze. A niekto si ich ešte bude môcť prezerat' - neverí tomu, že by sa niekde stratili. Musia byť nejako uchované, nemôžu jednoducho zmiznúť. Alebo áno?

Odpije si z kávy a zatvorí oči. Netuší, ako to funguje. Ale celé ráno sa nemôže zbaviť predstavy, že by odstránila z mysle udalosti poslednej noci. Láka ju to stále čoraz viac, ako komára láka ľudská krv. Mala by pokoj a nemusela predstierať, že je všetko v poriadku.

„Timea,“ vyruší ju z jej myšlienok známy hlas a ona pomaly, skoro váhavo otvorí oči. Ak by niekoho chcela vidieť, je to práve on, ale nie v tejto chvíli. Keď ich má úplne otvorené, už sedí na stoličke oproti nej. Jeho tmavé oči si ju znepokojene prezerajú spoza jeho dlho neostrihaných vlasov, ktoré mu padajú do tváre.

„René,“ vydýchne a trošku sa zasmieje. Na stupnici od jedna do desať, ak by desať znamenala najviac falošný, by ten smiech bol taká osmička. Neunikne mu to a zmizne mu úsmev.

„Znova ste sa pohádali?“ opýta sa potichu a vezme jej šálku z ruky. Úplne zabudla, že ju drží. Ako ju ukladá, zrak mu padne na letáček. Zvraští obočie, no nekomentuje to.

„Dá sa to tak povedať,“ odpovie vyhýbavo a začne sa hrať s malým sáčkom cukru. Nechce na neho hľadiet', tak hľadá na svoje prsty - na nechty, ktoré ešte včera boli dlhé, a teraz sú obryzené.

„Udrel ťa,“ poukáže na jej spánok a ona si tam hneď presunie prameň vlasov. „Tim, rozprávaj so mnou. Prosím. Pomôže ti to,“ šepne.

Timea mlčí a pustí cukor. Vezme letáček a vopchá si ho do kabelky. „Nechcem sa o tom rozprávať,“ zamrmle nakoniec a začne kráčať preč. Po chvíľke sa na neho ešte prudko otočí. „Nezmeníš to.“

S týmito slovami zrýchli kroky, sústreďí sa len na ne, až kým nie je na zastávke autobusu. Tam si sadne na lavičku a v hlave sa jej začne tvoriť plán.

Výkup spomienok. Je to malý obchodík, ktorý sa z ničoho nič objavil na rohu mesta. Mnohí na neho hľadajú s opovrhnutím a je to oprávnené. Odkedy sa objavil, veľa ľudí sa tam aspoň raz zastavilo. Či už zo zvedavosti alebo pre seriózny dôvod. No najväčším faktorom návštevnosti sú peniaze. A vďaka tomu sú ulice plné čoraz prázdnejších ľudí. Oni vám zaplatia za to, že im dáte spomienku. Všetci potrebujú peniaze. Ako sa živia, to nie je známe, ale pravdepodobne to budú nejakí milionári, ktorí nemajú deti a chcú sa v starobe trochu pobaviť. Je to ale veľmi zvrátená zábava, brať ľuďom to, kým sú. Ich život.

A predsa tam ona stojí. Jej prsty zvierajú chladnú kovovú kľučku na dverách s rovnakým letáčikom. Výkup spomienok, hlása, a jeho hravé sfarbenie ju upokojuje. Hlavne kvôli tomu otvorí tie dvere a vstúpi dnu.

Nie je tam nič, až na rad sedadiel a pár obrazov. Každý z nich zobrazuje prírodu - hory, lúky, lesy, rieky. Pôsobí to tam naozaj priateľským dojmom. Je to malá miestnosť, iba čakareň. Dvere do druhej miestnosti sú trochu pootvorené a ona k nim podíde. Zo slušnosti zaklope, ale už si otvára.

Je tam iba stôl, za ktorým sedí žena a niečo si zapisuje. Za ňou je veľký záves, ktorý je trochu odtiahnutý a vidí tam nejakú skrinku, no skôr ako si ju stihne poriadne prezrieť, žena ho zatiahne.

„Vitajte," odkašle si a odloží nabok pero aj s papiermi. Potom sa na ňu zvláštne zahľadí a vstane. „Volám sa Mariana a vyzerá to tak, že vám dnes pomôžem," povie akoby automaticky a kývne jej, nech si sadne na stoličku. Sama sa presunie na tú bližšie k nej.

Timea hľadá na blondínku, ako chvíľku trochu zamyslene hľadá do zem. Jej vrásky sú jediné, čo prezrádza starší vek - inak by rozhodne nepovedala, že má viac ako tridsaťpäť. „Dobre, čo ste sa rozhodli odovzdať?" jej hlas je teraz nežný a zvedavý.

„Minulú noc," povie potichu a dúfa, že to nebude musieť vysvetľovať. Nemá náladu sa o tom rozprávať, aj keď na to nedokáže prestať myslieť. Vždy ju to zasiahne znova a znova.

Mariana cháпavo prikývne a zamyslene si ju prezerá. Až je to Timei nepríjemné. „A... ste si istá, že to naozaj chcete? Niektoré spomienky sú užitočné," povie potichu a opatrne.

„Myslíte, že si chcem pamätať, ako ma môj manžel podrazil?" zasmee sa tmavovláska. Desiatka. „A nechcem peniaze, nechajte si ich. Nerobím to pre ne, robím to pre pokoj."

Blondínka vyzerá, že chce niečo povedať, no nakoniec sa zastaví a porazenecky prikývne. „Ako si želáte, pani," šepne a podá jej papier. „Musíte ho vyplniť, bez toho nemôžem urobiť nič. Predpisy."

Podá jej aj pero a Timea začne vypisovať. Meno, priezvisko, dátum narodenia, bydlisko, dátum, súhlas. Podá potom papier žene a tá otvorí zásuvku. Chvíľku sa v nej prehrabuje, až kým nenájde jeden euroobal s niekoľkými papiermi vo vnútri. Vloží ten jej dnu s nečitateľným výrazom v tvári a potom sa otočí na ňu.

„Všetko bude v poriadku," usmeje sa na ňu a prejde ku dverám, ktoré zamkne. Timeu prepadne panika, ale uvoľní sa, keď sa na ňu Mariana s upokojujúcim úsmevom otočí. „O chvíľku budete voľná."

„Ahoj, Timča," usmeje sa na ňu starostlivo jej kamarátka, Júlia, z obrazovky mobilu. „Ako sa cítiš?"

Timea sa poobzerá okolo seba. „Takže, keď ti poviem, že som sa pokúsila vyskúšať nový recept, o ktorom mi Gabriel rozprával celé mesiace? Trochu som to tu aj vyzdobila, má toho v práci veľa, tak by som ho chcela potešiť."

Júlia sa zatvári zmätene, ale len na zlomok sekundy. „To znie super, kiežby som aj ja mala niekoho ako si ty," napäto sa zasmee. „Takže, čo si mu pripravila?"

„Taký ten koláč, určite si o ňom už počula, rozpráva o ňom neustále! Makový, s lekvárom. Neviem, prečo som ho nerobila už skôr, ale asi som sa bála, že mi nevyjde," odhrnie si vlasy z tváre a položí mobil na linku. Vyberie si hrniec a položí ho k mobilu a ten oň oprie.

„Hmm, tak to je škoda, že nemôžem prísť," povie túžobne Júlia a na obrazovke sa objaví René. „Môj brat mi hovoril, že ťa videl..." zasekne sa. Timea sa zamračí, už viackrát si všimla, že sa správajú zvláštne.

„Hej, videl som ťa na obrazovke, z diaľky," zasmee sa René, zatiaľ čo si Timea češe vlasy a zaplieta si vrkoč. „Necháš mi trochu toho koláča, však?"

„Skrýjem ti, aby ti ho Gabi nezjedol," zasmee sa na to tmavovláska a položí hrebeň nabok. „Je v tom hrozný, takže vám zachránim zopár kúskov," zachytí si ofinu sponkou. „Obom."

Počuje otváranie sa dverí, tak rýchlo vezme mobil. „Už je tu, musím končiť," usmeje sa na svojich kamarátov a zruší videohovor. Vypne mobil, aby ich nikto nerušil - to boli ich pravidlá. Vo večery ako bude tento majú byť len spolu a nikto ich nemá otravovať.

Zbehne do predsiene, jej bosé nohy sa ozývajú na drevenej podlahe v pravidelnom rytme. Pri pohľade na svojho manžela sa pousmeje. „Ahoj, Gabi," prejde k nemu a vezme mu z ruky tašku.

„Ahoj, Timea," povie trochu odmerane, čo ju hneď schladí. Sklopí pohľad na svoje starostlivo vyžehlené nové šaty a pripomenie si, že tento večer bude krásny.

„Urobila som ti ten koláč, ktorý si chcel," povie mu a pokúsi sa o úsmev. Prezerá si ho, ako si umýva ruky. Svetlohnedé vlasy má ostrihané a ako si púšťa vodu, má zvráštený nos. Pehy na ňom toľkokrát pospájala do súhvezdí, že to nevie ani spočítať. Hľadela by na neho celý svoj život, ak by mohla.

„Ostrihal si sa," dotkne sa jeho vlasov. On sa trochu odsunie a chytí jej ruku.

„Timea..." začne, no zastaví sa. Znova ten zvláštny pohľad, ktorému nerozumie. „Zabudla si? Dnes idem na večeru s kolegami."

„Och," povie potichu a ustúpi o pár krokov. „Pripravím ti teda oblek a... koláč ochutnáš, keď sa vrátiš," povie potichu a dá mu bozk na líce. Bude to v poriadku, zavolá si Júliu a Reného.

Večeru jej nespomínal, ale je fakt, že teraz toho mala naozaj veľa. Jednoducho jej to vypadlo, keďže sa jej to nijako netýkalo. A vlastne, radšej bude s kamarátmi. Rozhodne sa s nimi zabaviť o niečo viac ako s Gabrielom.

Nezabavila sa. Ani jeden z nich nemal chuť ísť von, tak si ľahla do postele a zaspala. Z nejakého dôvodu bola naozaj unavená, aj keď mala pomerne dobrý deň. Zo spánku sa prebudí na otváranie dverí a hlasy.

„Určite spí, len... len choď na záchod, hej? Potichu," počuje hlas svojho manžela z predsieni. Ani nerozsvecuje svetlo, len si svieti baterkou z mobilu.

„Jasné, zlato," reaguje jeho spoločnosť, žena. A potom ho pobozká - Timea nevie kde, ale aj tak sa jej zdvihne žalúdok. Počká so zatajeným dychom, kým sa tá žena zavrie v kúpeľni a potom vstane.

Jej manžel nervózne pozoruje dvere a obzerá sa. Ju si najprv nevšimne, lebo vystúpi z tieňa, no keď ju uvidí, na jeho tvári sa objaví zdesenie a šok. „Timea."

„Gabriel," opätuje mu to a potom ukáže na dvere. „Kto je tá žena? Večera s kolegami, čo?" zasmee sa. Desiatka.

„To je Nikola," povie on a keď sa kľučka pohne, chce ju zastaviť, no žena vyjde von. Je pekná, veľmi pekná. Má krátke čierne vlasy siahajúce po jej ramená, dlhé červené šaty a hlavne - Timea sa pouškrnie - nos až príliš dohora. Jej dávna spolužiačka.

„Ja viem, kto to je," odvráti pohľad. Nemôže na nich hľadiť. Začína sa jej navyše točiť hlava, takže sa oprie o stenu a rozmýšľa, čo ďalej. „Prečo?" opýta sa, keď jej manžel aj Nikola mlčia.

„Čo prečo?" zasmee sa Gabriel a pokrúti hlavou. „Ty si taká naivná, Timea. Myslíš si, že by... že by som ťa miloval? Nepáčiš sa mi ani trochu. Si nudná a... jediné, čo je na tebe zaujímavé sú tvoje peniaze."

Timea na neho hľadá ako na somára. Lebo vlastne, je to somár. „Moje peniaze, áno? Aby... Aby si mohol byť s ňou, však?" zahľadí sa na tie šaty. Videla ich v neďalekom obchode. A povedala Gabrielovi, že by si ich kúpila, ak by neboli tak drahé. Pravdou je, že si ich aj bola vyskúšať, no nesadli jej. A hanbila sa za to.

„Prečo si nejdeš vymazať pamäť ako predtým, Timea? Nerob mi tu scény a jednoducho choď, snáď nechceš, aby si ľudia o nás mysleli, o tebe, že si zničila naše šťastné manželstvo?"

V tej chvíli mu na líci pristane facka a ona ustúpi ďalej. „Šťastné manželstvo?" pokrúti hlavou a zhrabne si kabelku. Je neskutočne vďačná svojej lenivosti, že sa neprezliekla a môže vypadnúť.

„Žiadne šťastné manželstvo nebolo," zamračí sa na neho s očami plnými slz a zmizne vo dverách. Potrebuje preč, nemôže tam zostať.

Ani nevie, ako nasadne do autobusu. Všetko jej splýva a myšlienky má úplne poprehadzované. A potom... spomienka. Hľadá z okna za svojim priateľom a vidí ho s inou ženou. Tupá bolesť. Obavy. Krik a nadávky. Cesta na zbavenie sa spomienky. Jej snúbenec má narodeniny a pozval si kamarátov von. O polnoci sa vráti úplne opitý s tou istou ženou. Zbavenie sa spomienky. A znova a znova a znova. Minimálne desaťkrát. A včera ju aj udrel, lebo mu povedala, že sa rozvedie.

Plače, a je našťastie v autobuse sama. Tým, že si dala vziať tie spomienky, dostala sa do tohto manželstva. Chcela len krásny vzťah, tú trpkú nevedomosť o tom, že sa mýli. Teraz už však vie pravdu.

René jej rozospato otvorí dvere a ona do neho hneď strčí. Vedel to. Aj Júlia. Obaja vedeli, do čoho sa dostala, a ani raz ju nevarovali. Nepovedali jej, nech si ho neberie.

„Čo je, Tim?“ opýta sa jej zmätene a pretrie si dlaňou oči.

„Vy ste to vedeli a nič ste mi nepovedali! Nechali ste ma si ho vziať! Prečo? To vám bolo jedno, že... že... že som... že ma celý čas podvádza, a ja som si ho vzala bez toho, aby som poznala celú pravdu?“ kričí. Už tam stojí aj Júlia. Pri pohľade na ňu jej príde zle, a so slzami sa otočí a rozbehne preč.

Tentoraz sa spomienok nevzdá. Akokoľvek to bolí, potrebuje ich. Musí sa od neho dostať preč. Začne žiť nový život, sama. Nájde si lepších kamarátov. Lepšieho manžela. Takých ľudí, ktorí ju nikdy nedoženú k tomu, aby si dala vziať spomienky a ak aj áno, tak jej to vždy povedia a nebudú predstierať, že sa nič nestalo.

Bude to bolieť. Navždy ju to poznačí, ale pochopila, že zbaviť sa takýchto spomienok je nebezpečné. Lebo sa vždy vráti a všetko bude v poriadku. Až na to, že nebude. Ale to ona nebude vedieť. Preto to už neurobí. Bude šťastná aj bez toho. Predtým sa to ľuďom podarilo, prečo by mala byť výnimkou?